

Boža z hol: Nelidský podvodník.

Sluníčko zacházelo dnes krvavě za Černý Díel. Nebe bylo jedna rudá záplava a vrhalo stíny na tichou horskou vesničku, rozloženou jako pestrý motýl pod černým lesem a vysokými holami.

Strážmistr Kalina seděl na stráni pod borovicí a skoro nábožně pozoroval tuto nezvyklou hru přírody. U druhého stromu seděl strážmistr Borek a večerel. Usmíval se nadšením Kaliny. Takových západů on v Tatrách již viděl mnoho.

Kalina tvrdil, že tento krvavý západ přinese vesničce neštěstí a skoro se o ni strchoval. Nebyl zde dlouho, ale zamiloval si zdejší horaly a jejich domečky, které, kryty šindelem, vypadaly z dálky jako perníkové chaloupky z pohádky.

„Jaké pak neštěstí, za tři dny bude pršet a to, věru, nebude neštěstí; vše je vyschlé až běda a trochu vláhy nebude škoditi,“ tak mluvil strážmistr Borek.

Když červánky zmizely a nad krajem houstla tma, stoupala četnická hlídka výš a výše, až pod salaš, kde bylo dnes třeba zalehnouti na postřizku na pytláky, kteří byli stále drzejší a odvážnější, neboť posledně zastřelili srnu již u samé hájovny.

Hlídka, na kterou čekal pod salaší lesník, zalehla pod jedle na kraji vysokého lesa. Měsíček měl vyjítí teprve asi kolem dvacáté hodiny. Nebylo ještě třeba napínati pozornost a naslouchati do tmy. Proto strážmistr Borek končí svoji večeri, maje lesníka i Kalinu za společníky.

Náhle přestane naše trojice večereti. Nebyl to šramot pytláková plíživého kroku, ani běh vyplašené laně, ne, bylo to něco zcela jiného co upoutalo jejich pozornost.

Na nebi se ukázala opět rudá záplava. Černý Díel i vysoké holy náhle zjasnily. Záplava rozlila se na stráň, kde četnická hlídka střežla les. Kalina pozoroval hrůzostrašné divadlo a teprve nářikavý hlásek zvonku přiměje jej k vzchopení se. Vždyť přece hoří! Slánovská Huta hoří! A již také zazní hlas hasičské trubky na poplach.

Hlídka s lesníkem spěchá k požáru. Na úpatí

hory se četníci zastaví, nalapají vzduchu a odychnou si po nemožném běhu s kopce.

V dědině je zatím Boží dopuštění. Vidíš jen bezradné pobíhání. Zdá se, že to nářikaví fetiši tancují kol obětního ohně, tak příšerně osvětluje oheň ubožáky. Větrík donáší k sluchu nářek, křik a lání. Trubač běhá po vesničce a nesmyslně troubí, „hoří, hoří!“ Zvyšuje tak jen zmatek, který se nedá ani popsati. Stríkačka nefunguje a tak zatím hlavně ženy nosí v konvích vodu a podávají ji mužům, kteří na střeších chrání aspoň to, co se ještě zachrániti dá.

Kalina nejprve ukončí nesmyslné troubení poplachem a dá trubači odebrati polnici. Velitel hasičů zažene pak agilního, při tom ale opilého trubače k stríkačce, aby tahal vodu. Mezitím strážmistr Borek dá vyvésti z ohrožených stáji dobytek a určuje toho, kdo mu první přijde do ruky, za hlídače. Ještě pobídne nářikaví ženy, aby šly raději hasiti, a již spěchá k ohroženému domku.

Příchod četníků posílí horaly. Je zde zastoupen úřad a proto se vše dobře skončí. I starosta obce podřídí se vůli četníků a za chvíli mají záchranné práce určitý smysl a účel. Přijíždějící hasiči ze sousedních vesniček pracují tak, jak jim četníci ústy starosty obce ukládají. Pokud hrozí nebezpečí, je v záchranných pracích úplná shoda a každý hledí pomoci.

Za dvě hodiny je síla ohně zlomena, dravý a ničivý živel je zdolán a na požářišti dohořívají již jen trámy, doutná a tlí sláma a čpí seno.

Příčina požáru je neopatrnost. Neopatrnost sedláčka, který měl rozsvícenou lampu ve stáji a zapoměl ji při odchodu shasnouti. Od této lampy chytila od stropu visící stěbla slámy, a neštěstí bylo hotovo.

Pojištěn nebyl nikdo. Ten, kdo počítá peníze na haléře a svěřuje svůj majetek v ochranu Boha, nemá smysl pro pojišťovny.

Kalina sepisuje druhý den po požáru na notářském úřadě vzniklé škody. Kolikrát již dělal tuto práci. Co nářku musil při tom vždy vy-

slechnouti. Dnes se sám diví chování poškozenejších. Každý sebevědomě udává škodu a čte ji přímo z notesu nebo z kalendáře. Kalina se již ze zvyku ptá na výši pojistky, ač předem ví, že je to zbytečná otázka. Dnes se však přepočítal. Všech třináct pohořelých předkládá mu pojistky na 40 až 80 tisíc Kč. Pojistky mají čerstvé datum. Byly uzavřeny toho dne dopoledne, kdy strážmistr Kalina i Borek doprovodili k okresnímu soudu v městě původce nešťastného požáru.

Ve vesničce pracoval agent pojišťovny a za malý příplatek 150 Kč vydal každému pojistku na částku, kterou si udal. Pojištěnci měli sice

zamlčeti tuto okolnost četníkům, ale kdo zná naše horaly, ví, že neumějí zachovati podobná tajemství.

Ještě téhož dne večer byl dobrodinec poškozenejších četníky vypátrán. Že konfrontace byla bouřlivá, netřeba podotýkati. Podařilo se však zachrániti všechny peníze, které agent na příplatcích vybral a tak dopadlo to ještě dobře. Jak vysoká byla „provise“, kterou mu vyměřil soud, ani nevím.

Projdete-li někdy touto vesničkou, nemluvte špatně o četníkovi, neboť ten se zde zapsal tímto a ještě mnohými jinými činy do srdce vesničanů. A znepráteliti si je nechtějte!